

Prohemium

emendandos. Vñ accidit: vt apud nos mixta sint oia 7 i marco pla luce atq; mathei. Kursu i matheo pla iohis 7 marci 7 i ceteris reliquoz q in alijs ppria s' inueniant. Cui itaq; canones legeri q subiecti p'fusiois errore sblato 7 s'ilia oim scies: 7 singlis sua q; restitues. In canone pmo concordat qtuor: mathe: marc: lucas: iohes. In secundo tres: mathe: marc: lucas: In t'cio tres: mathe: lucas: iohes. In quarto tres: mathe: marc: iohes. In quinto duo: matheus: lucas. In vi. duo: mathe: marcus. In vii. duo mathe: iohes. In viij. duo: lucas marc. In nono duo: lucas iohes. In decimo ppria vnus q; q; nō hēnt in alijs ediderūt. Singulis vō euāgelij ab vno incipēs vsq; ad finē librorū dīspar numer' accrescit. Hic nigro colore p'scriptus s' se hz alij ex minio discolorē numerū: q ad decē vsq; pcedēs indicat p'or numer' in q sit canone reqrēd'. Cū g' apto codice: vbi grā illud siue illd caplm scire voluer' cui' canōis sit statū ex s'biecto nūero toceber' 7 recurrēs ad p'ncipia in qb; canonū ē distincta cōgeries: eodēq; statū canone ex titulo frōris inuēto: illū quē qrebas numer' eiusdē euāgelij q 7 ipe ex inscriptōe signat inuenies: atq; e vicino celoz tramitib; inspectis: q's nūeros e regiōe hēant adnotabis: 7 cū scier' r'curre ad volumia singloz 7 sine mora reptis nūeris q's an signaueras: repies 7 loco in qb; v'eadē v' vicina dixerūt. Opto vt in ipso valeas 7 memieris mei papa beatissime.

Incipit alius prologus.

Pares fuisse q euāgelia scripserūt: lucas euāgelista testat' dicens. Qm qdē multi conati s' ordinare narratiōz rez q i nobis p'plete s' s' tradiderūt nob q ab initio ipi vidēt fm onē 7 mistrauerūt ei: 7 pseuerātia vsq; ad p'ns tps monimta declarāt: q a diuisis aucto rib; edita diuisaz heresū fuere p'ncipia: vt ē illd iūz egyptios: 7 thomāz mathiā 7 bartholomeū duodeci q; aplozū et basilidis atq; apolinis ac reliq'ū q's enumerare lōgissimū ē cū h' tm impūtiaz necesse sit dicē extitisse q's daz q sine spū 7 grā dei conati sūt magis ordinare narratiōz: q h'istorie texere veritatē. Quib; iure p'or illud p'phicū coaptari: *Ne q pferunt de corde suo: q abulāt p' spm suū: q dicūt: h' dicit dñs: 7 dñs n' misit eos. de qbo 7 saluatoz i euāgelio iohis loq't* *Dēs q an me venerūt: fures fuerūt 7 latrones. Qui venerūt nō q missi s'.* *Ipse. n. ait: Veniebāt 7 ego n' mittebā eos.* In ventētib; p'sūptio temeritat': i missis obsequz fututis ē. *Ecclia aut q dñi voce sup petrā fundata ē: quā itroduxit rex i cubiculū suū: 7 ad quā p' foramē tescēsiōis occulte misit manū suā s'lis damule hīnu loq; ceruoz qtuoz volumia padisi istar eructuans q'thor 7 anglos 7 anulos hz p' q's q'si archa testamēti 7 custos legis dñi lignis mobilib; ye*

bit. Prim' oim mathe' ē publican' cōgmēto leui: q euāgelij i iudea hebreo f'mone edidit ob eoz v' marie cās q in iesū crediderāt ex iudeis: 7 neq; legis vmbra secedēte euāgelij veritatē sua bāt. Secūd' marc' in p'pres apli petri 7 alexandrine ecclie p'm' epus: qui dñm quidē saluatozē ipe nō vidit: h' ea que audierat magistrū pdicantē iuxta fidē magis gestoz narravit q ordinez. Terc' lucas medicus natōne syrus antiocēsis: cui' laus in euāgelio: 7 q ipe discipulus apli pauli in achaie bit hūieq; partib; volumē condidit: quedā alti' repetēs: 7 vt ipe in prohemio cōfitef' audita magi q' v'isa tescibēs. Ultim' iohānes ap'us euāgelista quē iesus amauit plurimū: q sup pectus dñi recubens purissī ma doctri naz fluēta potauit: 7 q sol' de cruce meruit audire: *Ecce mat' tua.* Is cū eēt in asia: 7 iā tūc hereticoz semia pullularēt cherinthi: hebiōis 7 cetoz q negāt xpm in carne venisse: q's 7 ipe i epla sua atichristos vocat' ap'us paul' frequē pcutit coactus ē ab oib; pene tūc asie epis: 7 m'faz eccliaz legatiōib; de dinitate saluatoz' alti' scribē: 7 ad ipm vt ita dicā: *te i v'bu: nō tā audaci q' felici temeritate p'rupere: vt eccl'astica narrat historia cū a fratrib; cogeref' vt scribēt: ita facturuz se rūdissē i iudicio ieiunio in cōe omēs teuz tēp'arent.* Quo expleto reuelatiōe saturat' i illud p'hemij celo veniēs eructauit: In p'ncipio erat v'bu 7 v'bu erat ap' deū: 7 de' erat v'bu: h' erat i p'ncipio apud deū. Nec igit' quatuor euāgelia multo an' pdicta *Eschiel' q' volumē p'bat in q' p'ria visio ita cōtēxit er in medio s'istitudo qtuoz aialū 7 vult' eoz. Facies homis 7 facies leonis 7 facies vituli 7 facies aqle. P'ria homis facies matheū significat q' q'si de homie exozsus ē scribē. Liber generatiōis ihu xpi filij dauid filij abraā. Secūda marcū: in q' vox leonis i heremo rugiet audīt: *Gloz clamātis i deserto pate viā dñi: rectas facite semitas ei'.* Tercia vituli: que euāgelistā lucā a zacharia sacerdote sūp'sisse initū p'figurat. Quarta iohāne euāgelistā q' assumptis pēnis aqle 7 ad altiora festinās d' v'bo dei disputat. *Eccl' q' sequūt i eūdē sensuz p'ficiūt. Arura eoz recta 7 pēnati pedes 7 quocūq; spūs ibat: ibāt 7 nō reuertebant: 7 torza eoz plena ocul' 7 scitille has lāpades in medio d'iscurretes 7 rota i rota 7 i singlis qtuoz facies. Unde 7 apocalypsis iohis p' expositionē viginti qtuoz semiozū q' tenētes citharas 7 p'hiālas adoz vōlēs agnū dei introducit fulgura atq; tonitrua. 7 septē spūs d'iscurretes: 7 mare vitreū et qtuoz aialia plena oculis dicens: *Primal primū s'ile leoni: 7 secundū s'ile vitulo: 7 terciū s'ile homi: 7 quartū s'ile***

Argumentū

Matth⁹ ex iudea rē. Hic est prim⁹ plogus bñi hieronymi q̄ pponit euangelio matthei. Qui quidē plogus diuidit in quatuor ptes. In prima pte describit euāgeliste stat⁹: secūdo scribit mod⁹: ibi. Duoz i generatiōe xp̄i. tercio

b⁹ euāgelij materia pncipalis ibi: Quaz oim rerū. 2 q̄to vtilitas hui⁹ opis: ibi. In q̄ euāgelio vtile est. In p̄ia pte describit euāgelista ex nomie: cū d̄r: Matth⁹. q̄ in p̄taf dat⁹: qz inē alios euāgelistas: p̄mo dat⁹ est a deo ad scribendū euāgelij ad instructionē oim fidelij. secundō describit ex natiōe r̄ p̄ia cū d̄r: b Et iudea. qz natiōe fuit iudeus: r̄ de iudea nat⁹: que quidē iudea p̄mo dicta est terra chanaan: qz post diluuiū inibi habitauerūt filij chā: quibus

agle volāri. Et post paululū. Plena inqt̄ erāt octis: r̄ requiē nō hēbāt die ac nocte dicētia: Scis scis scis dñs te⁹ oipotes q̄ erat r̄ q̄ ē r̄ q̄ vētur⁹ ē: Quibz cūctis p̄spicue oñdit: q̄tuoz tebere tm̄ euāgelia suscipi: r̄ omēs apocryphozū venias mortis magi hereticis q̄ ecclesiasticis viuis canēdas.

Incipit argumētū i euāgelij fm̄ Mattheū.

Matthe⁹ ex iudea sicut i ordine p̄mo ponit: ita euāgelij i iudea p̄mo scriptū: cui vocatio ad dominū ex publicanis acti-

expulsis p̄ filios isrl̄ tempore iosue nomiata ē iudea a tribu iude: que erat pncipalis r̄ regia. tercio describit q̄tum ad ordinē inf̄ euāgelistas cū dicit: c Sicut prim⁹ in ordine ponit. in ordine. s. euāgelista: ita i iudea prim⁹ scripsit euāgelij. Quarto describit q̄tū ad statū p̄cedentē eius uersionē ad xp̄m. Quia aut̄ erat publican⁹. i. curā hñs de public⁹ actibus. erat. n. tūci uidei tributarij romanoz: r̄ ideo illi qui colligebant tributū romanis mittendū dicebant publicani b⁹ moq̄ d̄oiter sunt captores: et pecuniaz numeratores. Et qz talia negocia vit aut̄ nunq̄ sine peccato exerceri possunt vt dicit beatus Grego. ideo in hoc p̄z gra diuina: q̄ ex talib⁹ reuo cauit mattheū ad statū apl̄icū: et hoc ē qd̄ dicit: Cui⁹ vocatio rē. sequit⁹. d Duoz in generatiōe. Hic tangit mod⁹ scribēdi quez tenuit euāgelista matthe⁹ i descriptiōe genealogie xp̄i: a qua incipit suū euāgelij. Et p̄mo tangit modus scribēdi q̄tū ad radices genealogie xp̄i q̄ ponit duos patres: videlz dauid r̄ abraā: q̄st radice genealogie hui⁹ sicut p̄z in p̄cipio euāgelij: cū dicit Liber generatiōis rē. Ratio aut̄ hui⁹ assignat qz abraā fuit p̄mus q̄ fidē vni⁹ dei publice cōfessus est r̄ in signū hui⁹ p̄rio circūcisionē accepit: que fuit signū distinguens fideles ab infidelibus. Dauid aut̄ fuit prim⁹ rex electus a dño fm̄ volūtatē dñi ad fidem pplm̄ regendū: fm̄ q̄ d̄r. j. Regū. iij. Quēsiuit dñs virū iuxta cor suū rē. Saul aut̄ licz p̄rio fuerit electus a dño: hoc tñ nō fuit fm̄ cor dñi: sed fm̄ exactionē ppli: p̄pter qd̄ dixit dñs samueli. j. Reg. viij. Audi vocē ppli p̄teritis regē. s. sup. se. sequit⁹. Mo. n. abiecerūt te sed me ne regnē sup̄ eos: r̄ hoc ē qd̄ dicit biero. d Duoz i generatiōe xp̄i p̄cipia p̄sumens. i. ante sumens duos homines: videlz abraā r̄ dauid: q̄st p̄cipia r̄ radices genealogie xp̄i. sequit⁹. e Amicus cui⁹ circūcisio rē. i. ip̄ius abrae: q̄ p̄rio accepit circūcisionē vt dicit⁹ est. f Alter⁹ cuius fm̄ cor electio rē. i. ip̄i⁹ dō q̄ electus p̄mo fuit rex a dño: vt dictuz est. g Et vtrūq̄ em̄ p̄rib⁹ xp̄s. i. hoc reddidit causa p̄dicti. q. d. p̄ hoc abraā r̄ dauid ponit p̄cipalit̄ radice genealogie

christi: qz christus nasci debebat ex p̄iarchis r̄ regib⁹ tanq̄ eis p̄missus. b Sicq̄ q̄terdenario. Hic tangit modū scribēdi genealogiā xp̄i q̄tū ad deductiōem ex p̄dictis duobus p̄ribus seu p̄cipijs qz euāgelista ponit tres quaterdenas. Una fuit in tpe in quo ip̄ius est gubernatus per iudices: secūda in tpe quo gubernatus est per reges: r̄ tercia in tempore quo gubernat⁹ est p̄ sacerdotes r̄ hoc est quod dicit:

bus fuit: duoz i generatiōe xp̄i p̄cipia p̄sumens: vni⁹ cui⁹ p̄ia circūcisio i carne: alteri⁹ cui⁹ fm̄ cor electio fuit. Et vtrūq̄. n. patrib⁹ xp̄s. Sicq̄ q̄terdenario nūero triformit̄ posito p̄cipiū a credēdi fide i electōis t̄pus porrigēs: r̄ ex electōe vsq̄ i trāsmigratiōis diē dirigēs: atq̄ a trāsmigratiōis diē vsq̄ i xp̄m definiēs. m̄ decursam aduētus dñi oñdit gnatiōes: r̄ numero satisfactiōes r̄ tpi: vt se qd̄ eēt ostēderet r̄ dei i se op⁹ mōstrās etiā i his quoz gen⁹ posuit xp̄i opantis a p̄cipio testimoniū nō negaret. Quaz

b Sicq̄ quaterdenario triformit̄ posito. i. in tribus temporibus q̄bus triformit̄ gubernatus est populus. sequit⁹. i. Princi p̄m credēdi fides in electionis t̄pus porrigēs: quia p̄ia quaterdena incipit ab abraam qui p̄mus fides vni⁹ dei publice cōfessus est: r̄ terminat i dauid: qui prim⁹ electus est in regē a dño: vt dictū est.

k Et ex electōe vsq̄ in trāsmigratiōis diē dirigens. quā secūda quaterdena incipit a dauid exclusiue: r̄ terminatur in ieconia filio iosie in trāsmigratiōe babilonis. sequit⁹. l A trāsmigratiōis diē rē. quia tercia quaterdena incipit a trāsmigratiōe babilonis r̄ terminat in christum. m Decursam rē. decursam dicit: quia describit genealogiam christi descendendo: Lucas autem ecōtrario ascendendo. sequit⁹. n Et numero satisfaciens r̄ tempoz: quasi diceret i hoc qz sic descripsit genealogiaz per tres quaterdenas satisfaciens numero: quia posuit numeros cōuenientes mysterio christi: quia per quaterdenam: que componit ex quatuoz et decem significatur lex christi que occurrit per quatuoz euāgelia: r̄ lex moysi que occurrit p̄ decem legis p̄cepta. Per trianum vō significatur mysteriū trinitatis qd̄ fuit traditū in vtrāq̄ lege: sed in noua lege magis explicite: r̄ sic patet qualiter euāgelista satisfaciens numero. Satisfaciens etiā tempoz: qz per tres quaterdenas descripsit tres generatiōes illius populi in diuersis temporibus. sequit⁹. o Et ex se quod esset ostēderet: quasi diceret in scribēdo euāgelij christi matheus ostēdit statum suuz: quia ibidem descripsit vocationez suam ex publicis actibus ad statum apostolicū. p Et dei in se opus monstrans. qz in hoc ostēdit operationē dei vocātis ipsum p̄ suā misericordiā. q Etiā i his rē. Hoc ē dictū qz fil⁹ in abraā r̄ dauid q̄ electi sunt a deo ab antiquo: vnus ad fidē: alter ad regnū dei operationē ostēdit. Construe ergo sic litterā etiā nō negaret. minus dicit r̄ plus signat. i. cōcederet seu dedararet. Testimoniū christi operantis. s. per gratiā. A p̄cipio. i. ab antiquo. In his quozum genus posuit christi. i. describēdo genealogiā christi. Et hoc fuit in dauid r̄ abraam quos posuit radices genealogie christi.

r Quarum omnium rerum rē. In hac parte Hiero. ostēdit intentionem p̄cipalit̄ euāgeliste matthei: seu subiectum sui euāgelij: quia genealogiam ordinatē ab abraā vsq̄ ad christum descripsit: vt ostēderet qz ipse christus est verus homo r̄ verus deus qui fm̄ humanitatez nat⁹ ē de muliē: passus i cruce: vbi oia peccata n̄ra delcuit r̄ resurgens a mortuis nos p̄ adoptionē i filios dei regenerauit